

Obsah

Úvod	7
Sebepojetí křesťanství v prvních staletích života církve	12
Vstup křesťanství do pozdně antického světa	12
Střet křesťanství s tradicemi římského kulturního světa	19
Křesťané jako loajální spojenci říše	24
Religio v římské společnosti pozdní antiky	31
Koncept a role <i>religio</i> v antické kultuře	31
Antické prameny k poznání religiozity římského světa	31
Etymologie a význam pojmu <i>religio</i> v římském kulturním světě	32
Filozofické tázání po bozích v latinské tradici pozdní antiky	39
Představy o přirozenosti a původu bohů podle Ciceronova spisu <i>De natura deorum</i>	42
Náboženství jako sociopolitický fenomén	59
<i>Tria theologia</i> Marka Terentia Varrona	68
Průnik pojmu <i>religio</i> do sebepojetí křesťanství	73
Formace latinského křesťanství v severní Africe	73
Význam a funkce apologií při hledání sebedefinice křesťanství v dialogu s náboženskými tradicemi a filozofií pozdní antiky	86
Definice křesťanské identity v Tertuliánově Apologetiku	92
Strukturně-sémantická analýza exordia: adresáti, účel, hlavní motivy	94
Strukturně-motivická analýza korpusu	100
Lidské zákony a společnost	106
Skryté a veřejné zločiny křesťanů	111
Bůh křesťanů – římský obraz křesťanského Boha	114
Bohové pohanů	115

Vztah křesťana ke státu	118
Přínos křesťanů pro společnost	122
Dvě cesty poznání, dva životní styly: filozofie a křesťanství	127
Shrnutí	131
Teologická expozice křesťanství v <i>Ap.</i> 17–21	134
<i>Dispositio</i> : Boží plán univerzální spásy, koncept zjevení	135
Obecná lidská otevřenost vůči zjevení (<i>anima naturaliter christiana</i>)	136
Svědectví Písma o Božím sebezjevení	137
Tertuliánova christologie: <i>Christus ut Deus</i> v <i>Ap.</i> 21	140
Shrnutí	161
Od <i>philosophia vera</i> k <i>religio vera</i>: křesťanství jako náboženství v Apologetiku a v dalších Tertuliánových spisech	163
<i>Religio, superstitio, factio a secta</i> v Apologetiku	163
Sémantická analýza výskytů	163
Závěry	177
<i>Religio</i> v dalších apologetických spisech Tertuliána	178
<i>Religio</i> v dalších Tertuliánových textech	183
Závěry	194
Závěrem: Sebepojetí křesťanství jako náboženství	196
Přehled použitých zkratk	212
Bibliografie	217
Summary	234
Jmenný rejstřík	235